

Sygn. akt *XVC 484/15*

Gdańsk, dnia 1 lutego 2017 r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. Milena Gołaś

po rozpoznaniu 16 stycznia 2017 r. na rozprawie

sprawy z powództwa B. K. i K. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. oddała powództwo,
2. zasądza solidarnie od powodów B. K. i K. K. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 7200 zł. (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Gdańsku na rzecz radcy prawnego A. B. kwotę 7200 zł. (siedem tysięcy dwieście złotych) powiększoną o podatek od towarów i usług w stawce 23% tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu powodom B. K. i K. K..

UZASADNIENIE

B. i K. K. wnieśli pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o pozbawienie tytułu egzekucyjnego z dnia 4 marca 2014 roku opiewającego na należność główną 707.442,22 zł wykonalności i przyjęcie wartości tytułu wykonawczego według kursu franka szwajcarskiego z dnia podpisania umowy, tj. 2007 roku, który wynosił 2,2648 zł, co daje kwotę kredytu hipotecznego 465.000 zł, zgodnie z podpisaną umową kredytową z bankiem. Powodowie wnieśli również o ustalenie spłaty kredytu hipotecznego w wysokości 1.450 zł miesięcznie w oparciu o nową wartość tytułu wykonawczego.

W uzasadnieniu swojego żądania powodowie podali, że w 2007 roku zaciągnęli kredyt hipoteczny we frankach szwajcarskich od pozwanego w wysokości 205.316,14 CHF. W przeliczeniu na PLN kwota kredytu w dniu podpisania umowy wyniosła 465.000 zł. Kredyt służył sfinansowaniu domu jednorodzinnego w G.. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 452.813,30 zł. W aneksie z dnia 7 października 2008 roku kwotę kredytu podwyższono do 490.000 zł. Okres kredytowania wyniósł 30 lat. Miesięczna spłata wynosiła ok. 2.800 zł w zależności od kursu CHF w danym miesiącu. Aktualnie kurs kształtuje się na poziomie ok. 3,46 zł/CHF. Do spłaty obecnie pozostaje ok. 700.000 zł kapitału oraz 80.000 zł odsetek. Kwota prawie trzykrotnie przewyższa wartość nieruchomości. Dotychczas spłacono ok. 110.000 zł. W latach 1997-2009 powodowie pracowali zawodowo, ich dochody wynosiły ok. 7.000 zł miesięcznie. W 2009 roku przedsiębiorstwo zostało sprzedane, powodowie zostali osobami bezrobotnymi. Obecnie powódka pracuje w piekarni z wynagrodzeniem miesięcznym 1.680 zł brutto. Powód jest taksówkarzem i zarabia ok. 2.000 zł miesięcznie brutto – minus koszty utrzymania samochodu. Powodowie wystąpili do pozwanego o korektę spłaty kredytu, ustalenie raty poniżej 1.500 zł miesięcznie, wydłużenie okresu spłaty kredytu. Pozwany w piśmie z dnia 1 lipca 2013 roku nie wyraził zgody na propozycję. Zażądał jednorazowej spłaty 10% wartości kredytu. Zaproponował ustalenie raty na poziomie 5.000 zł miesięcznie. Powodowie ponownie zwrócili się do banku o restrukturyzację kredytu z możliwością przejęcia

domu po śmierci powodów w przypadku niecałkowitej spłaty kredytu. Pozwany podtrzymał swoją dotychczasową decyzję, wystąpił o egzekucję długu.

Przy udzielaniu kredytu pracownica pozwanego informowała powodów, że nie ma żadnego ryzyka, kurs franka szwajcarskiego będzie jeszcze niższy. Namawiano powodów na kredyt we frankach. Umowa wprowadziła powodów w błąd albowiem nie zawierała jasnych, jednoznacznych ustaleń co do ryzyka spłaty kredytu i kursu franka.

Sąd Okręgowy w Szczecinie na wniosek klientki umorzył pierwotny tytuł egzekucyjny oparty na ruchomym kursie franka szwajcarskiego, wycenił go na wartość według kursu w dniu podpisania umowy kredytowej. Powodom do spłaty pozostać powinno jeszcze 385.000 zł na okres 23 lat, co daje miesięczną ratę kredytową w wysokości 1.395 zł, wraz z odsetkami – 1.450 zł.

Powodowie zwrócili się o zawieszenie egzekucji z ich nieruchomości do czasu uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie, który będzie wykładnią prawną do sytuacji powodów.

W piśmie przygotowawczym z dnia 5 czerwca 2016 roku (k. 94) wniesionym przez pełnomocnika powodów sprecyzowano żądanie pozwu w ten sposób, że powodowie wnieśli o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności – bankowego tytułu egzekucyjnego mBanku z dnia 9 grudnia 2013 roku, sygn.. akt nr 201381648 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 13 lutego 2014 roku. Nadto powodowie wnieśli o zasądzenie z tytułu zastępstwa prawnego udzielonego przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu opłaty według norm przepisanych podwyższoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, oświadczając, że opłaty pomocy prawnej nie zostały zapłacone w całości ani w części.

W uzasadnieniu pisma podniesiono w szczególności, że przeliczenie kredytu udzielonego w złotych polskich na frank szwajcarski miało jedynie charakter informacyjny (§1 pkt 3a umowy). Pozwany przy spłacie każdej raty przeliczał niezgodnie z prawem, po dowolnym kursie franka wyliczonym według uznania banku. W umowie cały czas podkreśla się, że kredyt jest pobrany w złotych i spłacony będzie w złotych, a przeliczenie na franki ma jedynie charakter informacyjny. „Przewalutowanie”, tzn. określenie kredytu zarówno w złotych jak i we frankach stanowi zabieg księgowy a nie faktyczny. Bank nie ma prawa do ustalania dowolnego kursu franka szwajcarskiego innego niż w chwili brania kredytu, według którego ma nastąpić spłata kredytu.

Zasada swobody umów nie oznacza zupełnej dowolności, tj. narzucania treści umowy przez stronę silniejszą. Doszło do złamania zasady ekwiwalentności świadczeń, gdyż pozwany żąda od powodów zwrotu wartości kilkukrotnie przewyższającej otrzymane przez nich świadczenie wzajemne. Umowa taka powinna być oceniana w świetle art. 58 § 2 k.c., zwłaszcza, gdy narusza przesłanki wyzysku. Takie działania pozwanego nie mogą korzystać z ochrony prawnej.

Pozwany wypowiadając umowę nie mógł dowolnie przeliczyć pozostały do spłacenia kredyt z uwagi na brak tego rodzaju zapisu w umowie.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że z treści pism powodów nie wynika na jakiej podstawie prawnej opierają swoje żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Domniemać należy że powodowie wystąpili z powództwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości. Muszą udowodnić, że zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym nie istnieje. Powodowie nie sprostali temu obowiązkowi.

Poza ogólnikami, które znalazły się w pismach powodów, nie udowodnili oni, że objęte tytułem wykonawczym zobowiązanie nie istnieje w jakiegokolwiek części.

Pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości prowadziłoby do rażącego naruszenia interesów pozwanego i nadużycia prawa przez powodów, skoro kredyt w znacznej części nie został spłacony.

Powodowie w swoich pismach nie kwestionują zdarzenia, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności, jak również istnienia wymagalnego zobowiązania, czy konieczności jego spłaty. Kredyt zaciągnięty przez powodów od początku był waloryzowany kursem waluty obcej, na co powodowie się zgodzili i świadomie dokonali wyboru takiego kredytu. Zawierając umowę na okres trzydziestu lat powodowie, oceniając sprawę z dołożeniem należytej staranności, działając jako przeciętni konsumenci, winni mieć świadomość, że prawdopodobieństwo, aby sytuacja gospodarcza determinowała relacje walutowe była przez cały czas trwania umowy jednakowa, jest niemożliwe.

Powodowie mieli możliwość spłaty zaciągniętego kredytu waloryzowanego kursem CHF bezpośrednio w walucie z pominięciem kursów CHF ustalanych przez bank co najmniej począwszy od lipca 2009 roku, a przy zaciąganiu kredytu świadomie dokonali wyboru kredytu waloryzowanego kursem waluty, zostali zapoznani z ryzykiem walutowym.

Powodowie opóźniali się w spłacie kredytu, a następnie w ogóle zaprzestali regulować swoje wymagalne zobowiązania zapewne z uwagi na problemy finansowe. Dowodem potwierdzającym ten fakt jest pismo powoda z dnia 21 czerwca 2011 roku, w którym proszą o obniżenie miesięcznej raty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 lipca 2007 roku powodowie zwrócili się do pozwanego z wnioskiem o udzielenie kredytu mPLAN hipotecznego w wysokości 465.000 zł w walucie CHF na okres 360 miesięcy.

Dowód: wniosek kredytowy k. 118-122;

W dniu 13 września 2007 roku strony zawarły umowę nr (...) o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF. Kredyt miał zostać przeznaczony na finansowanie budowy domu jednorodzinnego położonego w miejscowości G., na działce gruntu oznaczonej nr 115/36 oraz finansowanie opłat okołokredytowych. Kwota kredytu wyniosła 465.000 zł. Waluta waloryzacji kredytu – CHF. Kwota kredytu wyrażona w walucie waloryzacji na koniec dnia 6 sierpnia 2007 roku według kursu kupna waluty z tabeli kursowej pozwanego wynosiła 205.316,14 CHF. Kwota miała charakter informacyjny i nie stanowiła zobowiązania pozwanego. Wartość kredytu wyrażona w walucie obcej w dniu uruchomienia kredytu mogła być niższa od podanej w umowie. Okres kredytowania założono na 360 miesięcy, tj. do dnia 10 października 2037 roku.

Pozwany zastrzegł możliwość wypowiedzenia umowy ze skutkiem w postaci wymagalności wszelkich zobowiązań wynikających z umowy z dniem następnym po wypowiedzeniu umowy.

W pozwanym banku obowiązywał regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych dla osób fizycznych. Zgodnie z nim powodowie, co najmniej od lipca 2009 roku, po złożeniu pisemnego wniosku, mieli możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie obcej, bez przeliczania wysokości raty na złote. (§24)

Dowód: umowa k. 128 – 132, regulamin k. 141-151, dokumentacja związana z przyznaniem kredytu k. 5-8 i 16-18;

W dniu 13 sierpnia 2008 roku powodowie złożyli wniosek o podwyższenie kwoty udzielonego kredytu hipotecznego o 30.000 zł.

Dowód: wniosek kredytowy k. 123-187;

W dniu 7 października 2008 roku strony zawarły aneks nr (...) do umowy nr (...) z dnia 13 września 2007 roku o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych (...) waloryzowany kursem CHF. Kwota udzielonego kredytu waloryzowana kursem CHF została podwyższona do wysokości 495.000 zł, tj. o kwotę 30.000 zł.

Dowód: aneks do umowy kredytu k. 14-15 i 133-134;

W dniu 21 czerwca 2011 roku powodowie wystosowali do pozwanego prośbę o obniżenie miesięcznej raty z uwagi na to, że oboje powodowie stracili pracę. Powód prowadził ówczesnie działalność gospodarczą – taxi, powódka pozostawała na jego utrzymaniu. Doszło do drastycznego obniżenia dochodów powodów – rata kredytu przewyższała ten dochód.

Dowód: pismo skierowane do pozwanego k. 140;

W piśmie z dnia 12 kwietnia 2012 roku pozwany wystosował do powodów ostateczne wezwanie do zapłaty zaległych płatności na rachunku kredytowym, także tych zapadłych po dacie pisma w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Wymagalne należności pozwanego na dzień sporządzenia wezwania wyniosły 2.172,45 CHF. W przypadku braku wpłaty w oznaczonym terminie pismo należało traktować jako wypowiedzenie umowy, przy czym okres wypowiedzenia wynosił 30 dni od dnia następnego po upływie 7-dniowego terminu.

Pismo zostało doręczone obojgu powodom w dniu 23 kwietnia 2012 roku.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty z dowodem doręczenia powodom k. 135-137;

W dniu 9 grudnia 2013 roku pozwany wystawił przeciwko powodom bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). Wysokość zadłużenia powodów jako dłużników solidarnych na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wyniosła 763.934,69 zł, w tym 707.444,22 zł tytułem kapitału. Roszczenie pozwanego pozostawało w całości wymagalne od dnia 9 czerwca 2012 roku.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny k. 138;

W międzyczasie wciąż trwała wymiana pism pomiędzy stronami. Powodowie w piśmie z dnia 15 maja 2013 roku bezskutecznie zwrócili się o „wycofanie skutków prawnych wypowiedzenia umowy kredytu i ustalenie nowego harmonogramu spłat z uwzględnieniem możliwości finansowych powodów”.

Powodowie w dalszym ciągu zwracali się do pozwanego o restrukturyzację kredytu, zawarcie ugody polegającej na przeliczeniu kredytu według kursu franka szwajcarskiego z dnia zawarcia umowy kredytowej oraz ustalenie raty kredytu na niższym poziomie. Powodowie nie mogli zgodzić się na proponowane przez pozwanego warunki zawarcia ugody polegające m.in. na jednorazowej spłacie 75.000 zł oraz kolejnych ratach w kwocie 5.000 zł.

W piśmie z dnia 29 stycznia 2014 roku pozwany wskazał, że brak jest możliwości zawarcia ugody na zaproponowanych warunkach. Poinformowano, że w celu dochodzenia zaległej wierzytelności sprawa została skierowana na drogę sądową, co jednak nie stoi na przeszkodzie zawarcia porozumienia w przypadku poprawy sytuacji finansowej powodów umożliwiającej powodom realizację warunków zawartych we wcześniejszym piśmie pozwanego.

Dowód: korespondencja stron k. 9-12;

W postanowieniu z dnia 10 lutego 2014 roku wydanym pod sygn.. akt I 1 Co 220/14 Sąd Rejonowy w Wejherowie nadał sądową klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu co do świadczenia stwierdzonego tym tytułem, ograniczając jednocześnie egzekucję do kwoty 930.000 zł.

Dowód: odpis postanowienia k. 139;

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zaferowanego przez strony niniejszego postępowania. Sąd ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 k.p.c.). Podkreślić należy, że w zasadzie stan faktyczny sprawy pozostawał pomiędzy stronami bezsporny. Powodowie nie zaprzeczyli w jakikolwiek sposób temu, aby nie

popadli w zaległość z zapłatą kolejnych rat kredytu, która to zaległość stała się z kolei przyczyną wypowiedzenia umowy kredytu oraz wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Jedyną grupę dowodów, na których oparł się Sąd przy ustaleniu stanu faktycznego stanowiły dokumenty prywatne i urzędowe. Z uwagi na to, że żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności ani prawdziwości złożonych wzajemnie dokumentów, Sąd przyznał tym dokumentom domniemania, o których mowa w art. 244 § 1 oraz 245 k.p.c. Powyższe dokumenty prywatne i urzędowe, a w szczególności treść umowy i aneksu, wezwania do zapłaty, bankowego tytułu egzekucyjnego, postanowienia w sprawie nadania klauzuli wykonalności, korespondencji stron pozwoliły Sądowi na poczynienie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń w zakresie chronologii zdarzeń objętych przedmiotem postępowania, oświadczeń woli stron umowy kredytowej, prób ugodowego zakończenia sporu, względnie restrukturyzacji zadłużenia.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd pominął dowód z wydruku ze strony internetowej artykułu pt. „(...)” – precedensowy wyrok w S.” albowiem artykuł stanowił streszczenie wyroku, które nie jest w jakikolwiek sposób związane z rozstrzyganą sprawą. Wyroki sądowe wydane w innych sprawach cywilnych nie stanowią, wbrew stanowisku powodów, wiążącej wykładni, swoistych prejudykatów.

Sąd pominął również dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do strony powodowej na okoliczność: przebiegu czynności związanych z zawarciem umowy i poprzedzających zawarcie umowy okoliczności towarzyszących zawarciu umowy. Wniosek powyższy zgłosiła strona pozwana. W ocenie Sądu w sprawie nie istniały jakiegokolwiek twierdzenia powodów co do tego, które okoliczności podmiotowe towarzyszące zawarciu umowy miałyby wpływać na nieważność umowy. Ocena postanowień umownych dokonywana będzie w kontekście obiektywnego brzmienia poszczególnych zapisów.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powodowie wnieśli o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Pozwany dysponuje bowiem wystawionym przeciwko powodom bankowym tytułem wykonalności zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku. Podstawę prawną roszczenia powodów stanowi przepis art. 840 § 1 k.p.c., który stanowi, że Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwo przeciwegzekucyjne stanowi jeden z instrumentów obrony dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym. Zgodnie bowiem z art. 804 k.p.c. organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

Sąd Najwyższy w post. z 27.11.2003 r. (III CZP 78/03, OSG 2004, Nr 9, poz. 124) wskazał, że w powództwie z art. 840 dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe

przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą tu wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści). Nie można również wykluczyć zarzutu naruszenia prawa (art. 5 KC), gdyby istniały podstawy do uznania, że doszło do nadużycia prawa w wyniku wykonywania przez bank odpowiedniego uprawnienia kształtującego wynikającego z umowy kredytowej (np. wypowiedzenie umowy kredytowej). Wykonywanie przez bank takiego uprawnienia kształtującego mogłoby być oceniane z punktu widzenia przepisu art. 5 KC i w rezultacie prowadzić do wniosku, że dokonane przez bank wypowiedzenie umowy kredytu (ze względu na istnienie określonych okoliczności) nie mogło być uznane za skuteczne wobec kredytobiorcy.

Ciężar dowodu w przypadku powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności obciążał w niniejszej sprawie powodów, co wynika z ogólnej zasady rozkładu ciężaru dowodu wyrażonej w art. 6 k.c. Powodowie w sposób dość lakoniczny, ogólnikowo odnosili się do przesłanek, które mogłyby stanowić ewentualną podstawę uwzględnienia ich żądania. W konsekwencji należy wziąć pod uwagę każdą z przesłanek, o których mowa w art. 840 § 1, przy czym tylko jedna z nich może być przedmiotem pogłębionej analizy.

W sprawie nie doszło bowiem do wydania tytułu wykonawczego przeciwko małżonkowi na podstawie art. 787 k.p.c. albowiem oboje małżonkowie od samego początku, tj. od momentu zawarcia umowy kredytowej, pozostawali osobami zobowiązanymi względem banku do spłaty wierzytelności w sposób solidarny. Z tego też względu przesłanka, o której mowa w pkt 3 art. 840 § 1 k.p.c. nie występuje.

Podobnie nie może podlegać szczegółowej ocenie przesłanka, która stanowi o zaistnieniu okoliczności szczególnych po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Otóż bez wątpliwości powodowie po pewnym czasie spłaty bieżących rat kredytu popadli w trudności finansowe. Ich sytuacja ulegała stopniowemu pogorszeniu aż do momentu, gdy bank zmuszony został do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Wszelkie próby restrukturyzacji zadłużenia nie powiodły się. Co więcej, należy podzielić pogląd judykatury, zgodnie z którym niekorzystna zmiana sytuacji materialnej dłużnika, jaka nastąpiła po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nie stanowi zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane (art. 840 § 1 pkt 2 KPC) (uchw. SN z 30.1.1986 r., III CZP 77/85, Legalis).

Mając na uwadze powyższe argumenty, należy wziąć pod rozwagę zarzuty związane ze stosunkiem prawnym podstawowym łączącym strony niniejszego postępowania, tj. kredytem hipotecznym. Tylko w tym przypadku można byłoby rozpatrywać ewentualne argumenty co do okoliczności, które powstały przed powstaniem tytułu wykonawczego a miałyby zniweczyć skutki tegoż tytułu wykonawczego.

Specyfika kredytu waloryzowanego w walucie obcej, który zaciągnęli powodowie istotnie polega na tym, że w wypadku kredytów waloryzowanych kursem waluty obcej kwota kredytu w umowie zostaje wyrażona w walucie polskiej, natomiast w dniu uruchomienia takiego kredytu kwota wyrażona w walucie polskiej jest odnoszona do kursu waluty obcej, jest waloryzowana tym kursem, i to jest następnie podstawa do obliczania zobowiązania kredytobiorcy. Od tejsze kwoty w walucie obcej naliczane są raty kapitałowo-odsetkowe. Niemniej jednak pozwany w sposób skuteczny wykazał, że co najmniej od lipca 2009 roku powodowie mogli wybrać sposób, w jakim dokonywana będzie spłata kolejnych rat kredytu. Mogli bowiem dokonywać spłaty bezpośrednio w walucie obcej, omijając w ten sposób regulacje umowne w przedmiocie ustalenia kursu CHF w sposób jednostronny przez pozwanego. Z okoliczności sprawy wynika nadto, że zaległości w spłacie bieżących rat kredytu skutkujące wypowiedzeniem umowy powstały w późniejszym okresie. Tym samym przyczyna powstania tytułu egzekucyjnego nie tkwiła w nieprawidłowym ustalaniu kursu waluty, w ramach którego następowała spłata raty kredytu.

W tym miejscu warto dodać, że powodowie jako przeciętni konsumenci zawarli określoną umowę, w ramach której pozwany pozostawił do ich dyspozycji dość znaczną kwotę pieniędzy. Przewidziano 30-letni okres kredytowania. Powodowie, jak trafnie wskazuje pozwany, powinni w sposób należyty ocenić szanse oraz zagrożenia związane z zaciągnięciem zobowiązania w walucie obcej. W okresie kilkudziesięciu lat może potencjalnie dojść do rozmaitych zjawisk ekonomicznych, które będą wyznacznikiem poziomu raty kredytu. Można było oczekiwać zarówno

pozytywnego z punktu widzenia powodów przebiegu zdarzeń, tj. utrzymania się niskich stóp procentowych i korzystnego kursu franka szwajcarskiego, jak również zmian sprawiających, że wartość kredytu wzrośnie. Ryzyko związane z kursem walutowym istotnie zostało przerzucone na kredytobiorców. Niemniej jednak doszło do tego za zgodą i wiedzą powodów. Powodowie nie wykazali w toku niniejszego postępowania, aby do zawarcia umowy doszło przykładowo w warunkach wady oświadczenia woli albo nieważności. Zresztą w przypadku nieważności poszczególnych postanowień umowy mielibyśmy do czynienia z zastosowaniem przepisu art. 58 § 3 k.c., w myśl którego jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Ewentualna abuzywność postanowień umowy, której powodowie nie zdołali wykazać, nie wpływałaby zatem na nieważność całej umowy. Na podstawie tejże umowy powodowie uzyskali do dyspozycji oznaczoną kwotę pieniędzy, którą spożytkowali na sfinansowanie budowy nieruchomości – domu jednorodzinnego. W związku ze zmianą sytuacji ekonomicznej powodów, pozwany wszczął procedurę wypowiedzenia umowy oraz dochodzenia swoich należności na drodze sądowej oraz egzekucyjnej. Skorzystał więc z uprawnień należnych wierzycielowi z tytułu niewykonania świadczenia wzajemnego przez dłużnika.

W niniejszej sprawie Sąd nie dopatrył się również przesłanek, które wskazywałyby na wykorzystanie przymusowego położenia powodów (wyzysk) w rozumieniu art. 388 § 1 k.c. W chwili zawarcia umowy powodowie uzyskali kwotę w złotych polskich stanowiącą równowartość kwoty wyrażonej w CHF, świadomie wyrazili na to zgodę. Liczyli przy tym, jak już wcześniej wspomniano, na korzystny z ich punktu widzenia przebieg zdarzeń i bezproblemową spłatę zobowiązania względem pozwanego.

Sąd podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach pod sygn.. akt I ACa 564/14 co do tego, że zmiana kursu franka szwajcarskiego nie stanowi „nadzwyczajnej zmiany stosunków” w rozumieniu art. 357¹ k.c. Zmiana kursu waluty, co do zasady, mieści się w ryzyku kontraktowym, bowiem jest faktem powszechnie znanym, że kurs waluty nie jest wartością stałą, lecz zmienną, zależną od bardzo wielu czynników w gospodarce i polityce. Nie stanowi więc nadzwyczajnej zmiany stosunków w rozumieniu art. 357¹ § 1 k.c.

Reasumując, w niniejszej sprawie nie doszło do sytuacji, w której tytuł wykonawczy powinien zostać pozbawiony wykonalności w całości ani w części. Powodowie nie wykazali, aby pozwany dysponował tytułem wykonawczym dotkniętym jedną z wad, o których mowa w art. 840 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego, na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. oraz innych cytowanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 i 3 sentencji wyroku biorąc pod uwagę art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. Powodowie przegrali sprawę, zatem zobowiązani są zwrócić pozwanemu na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów postępowania w niniejszej sprawie złożyły się: koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego – 7.200 zł ustalone w oparciu o §6 ust. 7 rozporządzenia rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 490 z późn. zm.). Równocześnie, na podstawie tego samego przepisu rozporządzenia, należało przyznać koszty nieopłaconej pomocy prawnej radcy prawnemu ustanowionemu dla powodów z urzędu. Koszty nieopłaconej pomocy prawnej, zgodnie z regułą wyrażoną w §2 ust. 3, zostały powiększone o podatek od towarów i usług w stawce 23%.